

Vadå svensk?

EFTER FOLKPARTIETS valframgång 2002 på kravet om språktest för invandrare och i ljuset av sverigedemokraternas växande opinionsstöd är moderaternas utspel om ett svenskkontrakt kanske inte så förvånande. Det ger en fingervisning om att vi kommer att få se mer av populism inför valet och att det finns en risk för att Sverigedemokraterna får slå an tonen på ett högst obehagligt sätt.

Moderaterna ska ta ställning till vad de kallar ett svenskkontrakt på sitt framtidskonvent kommande helg. Men redan nu är debatten igång. Partisekretärer Per Schlingmann tänker sig ett kontrakt som bland annat innebär att invandrare skriver under att de accepterar "svenska" värderingar och att det ska få konsekvenser för den som bryter kontraktet, exempelvis i form av ekonomiska sanktioner. De exempel som getts har främst handlat om jämställdhet: "invandrare" måste acceptera den "svenska" jämställdheten.

SOCIALDEMOKRATERNAS Luciano Astudillo är positiv och tycker sig se likheter med det förslag om ett etableringskontrakt som Jens Orback lade fram för några år sedan. Men förslagen saknar likheter. Etableringskontraktsförslaget innebar ersättning till nyanlända som inte lönearbetar utifrån en individuell handlingsplan som skulle omfatta antingen svenskstudier eller en praktikplats. Det är inte principiellt annorlunda än att betala ut a-kassa enbart till arbetssökande eller sjukersättning bara till sjuka.

Att koppla ersättning från stat eller kommun till värderingar är däremot något helt annat. Till att börja med finns det ju inga "svenska" värderingar,

inte ens om jämställdhet. Visserligen har de nordiska länderna stuckit ut bland de liberala demokratierna för sin förhållandevis radikala jämställdhetspolitik, men inte ens genusforskare som ägnat år åt att vetenskapligt studera detta har kunnat slå fast att det därmed går att säga att det finns en nordisk jämställdhetsmodell.

Enligt forskaren Eva Magnusson finns dessutom ett tjugotal olika politiska betydelser av ordet jämställdhet – det kan stå för nästan vad som helst. Vissa lagar har klubbats igenom i jämställdhetens namn: Som pappa/mamma-månader i föräldraförsäkringen, att våldtäkt är förbjudet även inom äktenskapet eller att gemensam vårdnad för barnen är vad som gäller vid skilsmässa så länge föräldrarna kan samarbeta.

MEN DET SOM ÄR lagstadgat gäller redan alla och behöver inte befastas i ett kontrakt. Det som inte är lagstadgat däremot, det har alla – svenskar, invandrare, kvinnor, män, gamla, unga, vänster, höger, uppe, nere, vilka man än vill peka ut – rätt att ha olika åsikter om. Kristdemokrater får a-kassa som alla andra, trots att de vill ha vårdnadsbidrag som många andra anser undergräver jämställdheten. Allt annat vore ju absurt.

Absurt skulle kunna vara ordet som sammanfattar förslaget om svenskkontrakt. Men låt oss vara snäppet tydligare. Att göra en uppdelning i Vi och Dom, där bara de som invandrat ska förbinda sig till vissa värderingar, sammanfattas bäst som: rasistiskt.

Ur veckotidningen Arbetaren nr. 48 2008 **RB**

